Noktalama İşaretleri: Virgül ve İki Nokta

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- **Virgül (,) – sıralama:** Eş görevli kelimeleri ve sıralı cümleleri ayırır: "Çanta, kalem, defter aldık." / "Eve geldi, çantasını bıraktı, bahçeye çıktı."
- **Virgül – cümle başındaki cevap kelimeleri ve hitaplar:** Evet, hayır, peki, tamam gibi kelimelerden ve hitaplardan sonra konur: "Evet, geliyorum." / "Sevgili dostum, mektubunu aldım."
- **Virgül – özneyi ayırmak:** Özne vurgulanmak ya da karışıklık önlenmek istendiğinde özneden sonra konur: "O, her sabah erkenden kalkardı."
- **Virgül – alıntılar:** Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerden sonra, konuşma çizgisinden sonraki alıntı cümlenin bitiminde ve edebî eserlerde konuşmadan önceki ifadenin sonunda kullanılır: "Yarın gelirim, dedi."
- **İki nokta (:):** Kendisinden sonra açıklama yapılacak ya da örnek verilecek cümlenin sonuna konur: "Sepette üç meyve vardı: elma, armut, ayva." Karşılıklı konuşmalarda konuşan kişiyi belirten sözden sonra da kullanılır: "Ayşe: Merhaba!"
- **Dikkat:** İki nokta ile başlayan açıklama bağımsız bir cümle değilse küçük harfle başlar. "ve" bağlacından önce virgül konmaz.

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Aşağıdaki cümlelerde virgül konması gereken yerlere virgül koyunuz.
a) Bahçede gül lale menekşe açmıştı.
b) Evet bu akşam sinemaya gideceğiz.
c) Sevgili öğretmenim sizi çok özledik.

2 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül **eş görevli kelimeleri** ayırmak için kullanılmıştır?

A) Hayır, bunu ben yapmadım.
B) Pazardan domates, biber, patlıcan aldık.
C) O, hiçbir zaman yalan söylemezdi.
D) Annecim, kapıyı açar mısın?

3 Aşağıdaki cümlelerde iki nokta (:) konması gereken yeri gösteriniz.
a) Çantamda üç şey vardı kitap, su şişesi ve kalem kutusu.
b) Dedem bana hep aynı şeyi söylerdi Okumadan yatma.

4 Aşağıdaki ifadelerin doğru olanlarının başına **D**, yanlış olanlarının başına **Y** yazınız.
(…) Sıralı cümleler virgülle ayrılabilir.
(…) "ve" bağlacından önce virgül konur.
(…) Karşılıklı konuşmalarda konuşan kişinin adından sonra iki nokta konur.
(…) "Tamam" kelimesi cümle başında ise ondan sonra virgül konur.

5 "Sınıfta dört kulüp vardı__ satranç, resim, müzik ve bilim."
Cümledeki boşluğa hangi noktalama işareti gelmelidir?
A) virgül (,) B) nokta (.) C) iki nokta (:) D) soru işareti (?)

6 Aşağıdaki cümleyi okuyunuz. Virgülün hangi amaçla kullanıldığını yazınız.
"Ali, bahçeye çıkıp top oynamaya başladı."

7 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül **yanlış** kullanılmıştır?
A) Kitabı aldı, ve odasına gitti.
B) Peki, yarın görüşürüz.
C) Kardeşim, bana su getirir misin?
D) Eve geldi, ellerini yıkadı.

8 Aşağıdaki konuşmayı noktalama işaretleri bakımından tamamlayınız.
Deniz__ Günaydın, hazır mısın?
Can__ Evet__ çantamı aldım bile.

9 "Hayır__ bu akşam dışarı çıkmayacağım."
Cümledeki boşluğa hangi işaret gelmelidir?
A) iki nokta (:) B) nokta (.) C) ünlem (!) D) virgül (,)

10 Virgülün aşağıdaki işlevlerine uygun birer cümle yazınız.
a) Sıralı cümleleri ayırma
b) Hitaptan sonra kullanma

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 Aşağıdaki cümlelerdeki virgüllerin işlevlerini yazınız.
a) "Bu akşam erken yatacağım, dedi."
b) — Kitabını getirdin mi, diye sordu.
c) Kapıyı açtı. Kardeşine,
— Hadi gel, dedi.

12 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iki nokta **açıklama** yapmak için kullanılmıştır?

A) Başarının sırrı belliydi: düzenli çalışmak.
B) Nermin: Bugün hava çok güzel.
C) Eylül: Merhaba!
D) Mert: Yarın görüşürüz.

13 Aşağıdaki metinde eksik bırakılan noktalama işaretlerini (virgül ve iki nokta) yerlerine koyunuz.
"Tatil için hazırlık yaptık__ çanta__ şapka__ güneş kremi. Annem__ — Suyunuzu da unutmayın__ dedi."

14 Aşağıdaki iki cümle arasındaki anlam farkını açıklayınız.
I. Genç, kıza yardım etti.
II. Genç kıza yardım etti.

15 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül **sıralı cümleleri** ayırmıştır?

A) Evet, haklısın.
B) Hasan, sen de gel.
C) Rüzgâr çıktı, yapraklar savruldu.
D) Elma, armut, ayva topladık.

16 Tabloda verilen cümlelerde virgülün işlevini ilgili sütuna yazınız.

Cümle	Virgülün işlevi
Tamam, seni bekleyeceğim.	
Ayşe, Zeynep, Can geldi.	
Hocam, sorum var.	

17 "Annem akşam için üç yemek hazırlamıştı__ mercimek çorbası__ patates yemeği ve pilav."
Boşluklara sırasıyla hangi işaretler gelmelidir?

A) virgül, iki nokta B) iki nokta, virgül C) nokta, virgül D) virgül, virgül

18 Aşağıdaki cümlede yapılan noktalama yanlışını bulup düzeltiniz.
"Sınıfımızda üç yabancı öğrenci var, biri Japon, biri Alman, biri Brezilyalı."

19 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül **hitap** sözünden sonra kullanılmıştır?

A) Evet, program başladı.
B) Televizyonu açtı, kanalı değiştirdi.
C) Kalem, silgi ve cetvel getir.
D) Sevgili dinleyiciler, programımıza hoş geldiniz.

20 Aşağıdaki cümlede sıralı cümleleri bulup aralarına virgül koyarak yeniden yazınız.
"Kapıyı çaldı içeri girdi herkese selam verdi."

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 Aşağıdaki metni noktalama işaretleri bakımından inceleyiniz. Numaralı yerlere gelmesi gereken işaretleri yazınız.
"Kütüphaneye girdik(1) raflar ağzına kadar doluydu. Görevli bize üç bölümü gösterdi(2) hikâye, bilim ve tarih. Ben hikâye bölümüne geçtim. Arkadaşıma(3)
— Buraya gel(4) dedim."

22 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama işaretleri **doğru** kullanılmıştır?

A) Pazardan: elma, armut aldık.
B) Pekâlâ, dediğin gibi yapalım.
C) Kitap okudu, ve uyudu.
D) Sabah kalktı: kahvaltı yaptı: okula gitti.

23 Aşağıdaki kısa tiyatro bölümünü noktalama işaretlerine dikkat ederek yeniden yazınız.
Emre Anne ben geldim
Anne Hoş geldin oğlum yemek hazır
Emre Tamam ellerimi yıkayıp geliyorum

24 "Öğretmenimiz derste şunu söyledi_ _ Kitap, insanın en iyi arkadaşıdır."
Bu cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi **doğrudur**?

A) Boşluğa iki nokta gelir; virgül "kitap" öznesini ayırmıştır.
B) Boşluğa virgül gelir; virgül hitaptan sonra kullanılmıştır.
C) Boşluğa nokta gelir; virgül sıralı cümleleri ayırmıştır.
D) Boşluğa iki nokta gelir; virgül eş görevli kelimeleri ayırmıştır.

25 Aşağıdaki metinde **üç noktalama yanlışı** vardır. Bulup düzeltiniz.
"Evet bu hafta sonu, ve pazartesi günü müze gezisi var. Yanımıza şunları alacağız, defter, kalem, su."

26 İki noktanın kullanım amacı bakımından **farklı** olan cümle hangisidir?

A) Onun tek bir hayali vardı: pilot olmak.
B) Dersin konusu belliydi: su döngüsü.
C) Sonunda anlamıştı: emek vermeden başarı olmazdı.
D) Zeynep: Bu soruyu birlikte çözelim mi?

27 Virgülün ve iki noktanın doğru kullanıldığı, en az bir alıntı cümlesi içeren 3-4 cümlelik kısa bir metin yazınız.

28 "Mektubun sonunda şöyle yazıyordu__ Seni hiç unutmayacağım__ sevgili dostum." Boşluklara sırasıyla hangi işaretler gelmelidir?

A) virgül, iki nokta B) nokta, nokta C) iki nokta, virgül D) virgül, nokta

29 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül, **özneyi** cümlenin geri kalanından ayırmak için kullanılmıştır?

A) Evet, yarın erken kalkacağız.
B) Bu, benim için çok önemli bir gündü.
C) Ekmek, peynir, zeytin aldık.
D) Kitabı kapattı, pencereye yürüdü.

30 Bir öğrenci "Virgül yalnızca kelimeleri sıralamak için kullanılır." demiştir. Bu görüşe katılıyor musunuz? Virgülün en az **üç farklı** işlevini örnek cümlelerle göstererek cevaplayınız.

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**